

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
DESTEK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ
DAİRE BAŞKANLIĞI

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

İLK YARDIM SEMİNERİNE HOŞGELDİNİZ

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

İLK YARDIMIN TANIMI

İlk yardım: Ani olarak ortaya çıkan hastalık veya yaralanma durumunda; kişinin hayatını korumak, sağlık durumunun kötüleşmesini önlemek ve iyileşmesine destek olmak amacıyla **olay yerindeki mevcut imkânlarla** yapılan **hızlı, etkili ve ilaçsız** müdahalelerdir.

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

ACİL TEDAVİNİN TANIMI

Acil tedavi: Hasta/yaralıları acil tedavi ünitelerinde **doktor ve diğer sağlık personeli** tarafından yapılan tıbbi müdahalelerdir.

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

İLK YARDIMIN ÖNCELİKLİ AMAÇLARI

- Kişinin hayatını korumak,
- Sağlık durumunun kötüleşmesini önlemek,
- İyileşmesine destek olmaktır.

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

İLK YARDIM TEMEL UYGULAMALARI

K - ?

B - ?

K - ?

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

KORUMA

Koruma: Kaza sonuçlarının ağırlaşmasını önlemek için olay yerinin değerlendirilmesini kapsar.

Olay yerinde oluşabilecek tehlikeleri belirleyerek **güvenli bir çevre oluşturmaktır.**

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

KORUMA

- Ortamda gaz kokusu varsa zehirlenmeleri önlemek için ortam havalandırılır.
- Patlama olmaması için elektrik düğmeleri açılıp kapatılmaz.

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

BİLDİRME (112)

Bildirme: Olay/kazanın en hızlı şekilde telefon ya da diğer kişiler aracılığı ile gerekli yardım kuruluşlarına bildirilmesidir.

Ülkemizde ilk yardım gerektiren her durumda telefon iletişimleri **112 Acil Çağrı Merkezi** telefonu üzerinden gerçekleştirilir.

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

BİLDİRME (112)

- İsim ve telefon numarası,
- Olay yerinin adresi,
- Olayın tanımı,
- Hasta/yaralı sayısı,
- Hasta/yaralıların durumu,
- Yapılan ilk yardım müdahalesi açıklanır.

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

KURTARMA (MÜDAHALE)

Kurtarma: Olay yerinde hasta/yaralılara yapılan ilk yardım uygulamalarını kapsar.

Müdahale olabildiğince **hızlı**, ancak **sakin** bir şekilde yapılmalıdır.

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

HAYAT KURTARMA ZİNCİRİ

hayat kurtarma zinciri

Sağlık Kuruluşlarına
Haber Verilmesi

Olay Yerinde Temel
Yaşam Desteği

Ambulans Ekibi
Müdahalesi

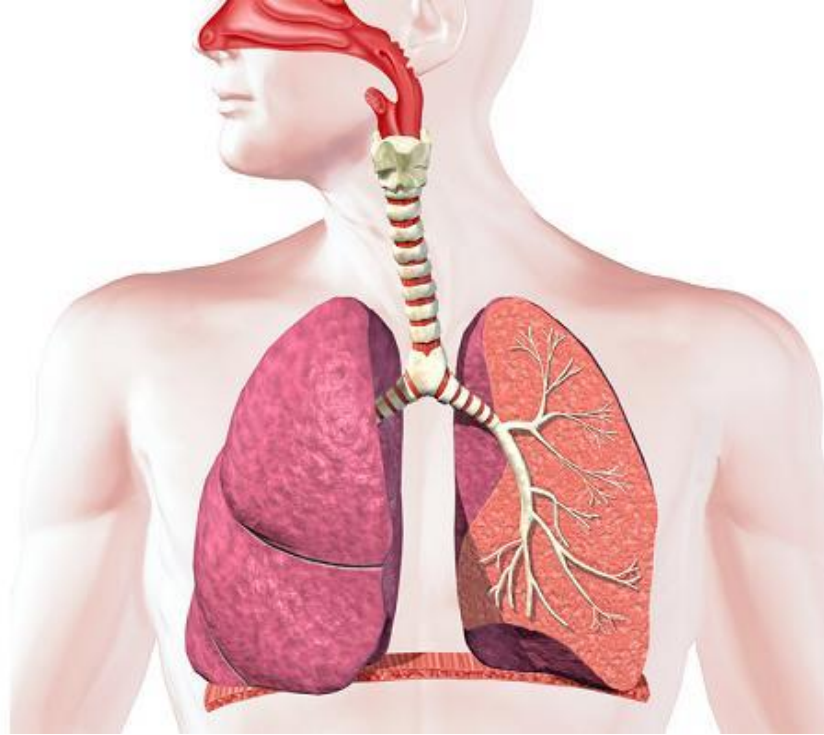
Hastane Acil Servisi
Müdahalesi

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

SOLUNUM / HAVA YOLU TIKANIKLIĞI

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

SOLUNUM / HAVA YOLU TIKANIKLIĞI

Solunum yolunun, solunumu gerçekleştirmesi için gerekli havanın geçmesine engel olacak şekilde tıkanmasıdır.

Tıkanma **tam tıkanma** ya da **kısmi tıkanma** şeklinde olabilir.

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

SOLUNUM / HAVA YOLU TIKANIKLIĞI

Kısmi Tıkanma Belirtileri;

- Kişi öksürebilir,
- Nefes alabilir,
- Konuşabilir.

Bu durumda; **Dokunulmaz! Öksürmesi söylenir.**

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

SOLUNUM / HAVA YOLU TIKANIKLIĞI

Tam Tıkanma Belirtileri;

- Kişi nefes alamaz,
- Acı çeker gibi ellerini boynuna götürür,
- Konuşamaz,
- Rengi morarmıştır.

Tam Tıkanmada İlk Yardım;

HEİMLİCH UYGULAMASI (KARINA BASI)

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

HEİMLİCH UYGULAMASI (Yetişkin- Çocuk)

5 Sırt vuruşu

5 Karına bası

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

HEİMLİCH UYGULAMASI (Çocuk)

5 Sırt vuruşu

5 Karına bası

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

HEİMLİCH UYGULAMASI (Bebek)

5 Sırt vuruşu

5 Göğüs kemiğinin alt kısmından karnın üst kısmına baskı

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

HEIMLICH UYGULAMASI (Tek Başınıza)

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

KANAMALAR

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

KANAMALAR

Kanama:

Damar bütünlüğünün bozulması sonucu kanın damar dışına boşalmasıdır.

Vücut dışına olan ve gözle görülebilen kanamalara **dış kanama** adı verilir.

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

DIŞ KANAMALARDA İLK YARDIM

- Hasta/yaralı sakinleştirilerek, sırt üstü yatırılması veya oturması sağlanır.
- Kanayan yer üzerine temiz bir bezle bastırılır.
- Kanama durmazsa ikinci bir bez konarak basınç artırılır.

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

DIŞ KANAMALARDA İLK YARDIM

- Gerekirse bandaj ile sarılarak kanlanmış bezler kaldırılmadan basınç artırılır.
- Kanayan bölgeye **en yakın basınç noktasına** bası uygulanır.
- Kanayan bölge yukarı kaldırılır.

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

DIŞ KANAMALARDA İLK YARDIM

- Ciddi kanamalarda hasta/yaralıya **şok pozisyonu** verilir.
- Yaşam bulguları sık aralıklarla değerlendirilir.
- Hızla sevk edilmesi sağlanır.

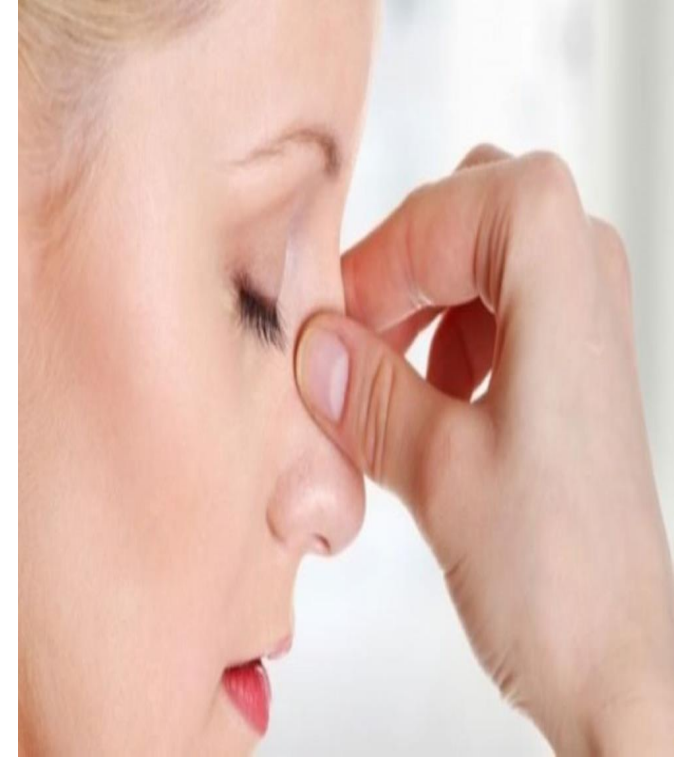

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

DOĞAL DELİKLERDEN OLAN KANAMALARDA İLK YARDIM

Burun Kanaması;

- Hasta/yaralı sakinleştirilir, oturtulur.
- Baş hafifçe öne eğilir.
- Burun kanatları **5 dakika süreyle** sıkılır.
- Kanama durmazsa uzman doktora gitmesi sağlanır.

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

ŞOK

Şok: Dolaşım sisteminin yaşamsal organlara yeterince kan gönderememesi nedeniyle ortaya çıkan ve **tansiyon düşüklüğü** ile seyreden akut **dolaşım yetmezliği** durumudur.

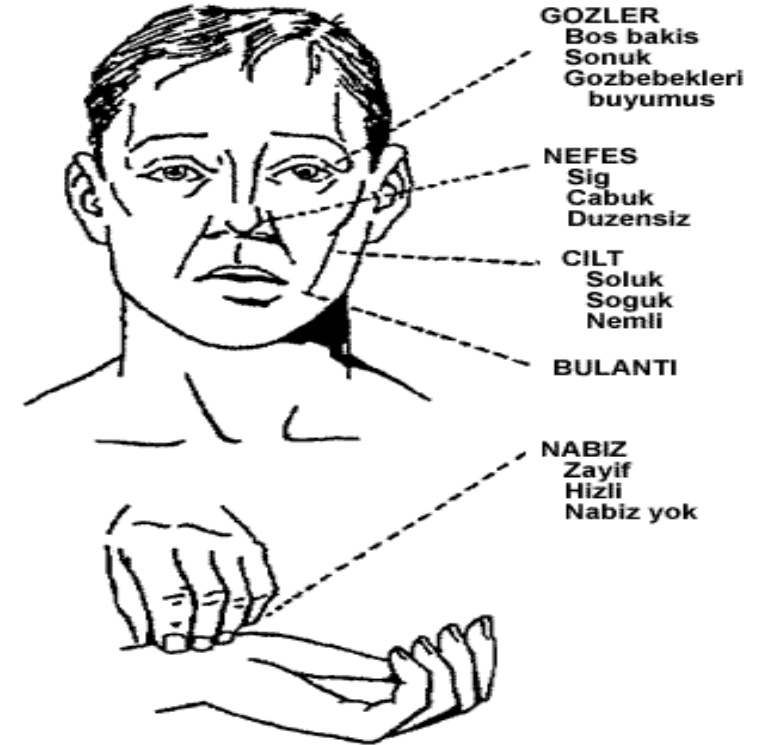

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

ŞOK BELİRTİLERİ

- **Kan basıncında azalma,**
- **Hızlı, zayıf yüzeysel nabız ve solunum,**
- **Ciltte soğuk, soluk ve nemlilik,**
- **Endişe, huzursuzluk baş dönmesi,**
- **Dudak çevresinde solukluk ya da morarma,**
- **Bilinç seviyesinde azalma.**

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

ŞOKTA İLK YARDIM

- Hasta/yaralının temiz hava soluması sağlanarak, kanaması durdurulur,
- Sırt üstü yatırılır, bacakları **30 cm kadar kaldırılarak** destek konulur,
- Hareket ettirilmez, üzeri örtülerek ısıtılır,
- Yardım gelinceye kadar hasta/yaralının yanında kalınır.

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

ŞOK POZİSYONU

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

YARALANMALAR

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

YARALANMALAR

Yara:

Çarpma, vurma, kesilme gibi olaylar sonucu deri bütünlüğünün bozulmasıdır.

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

YARALANMALARDA İLK YARDIM

- Yaranın durumu değerlendirilir (oluş şekli, süresi, kanama durumu, yabancı cisim varlığı vb.),
- Kanama durdurulur, yaranın üzeri kapatılır,
- **Tetanos** konusunda uyarıda bulunulur.
- **Yaradaki yabancı cisme dokunulmaz!**

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

KAFATASI VE OMURGA YARALANMALARINDA İLK YARDIM

Nedenleri;

- Yüksek bir yerden düşme,
- Baş ve gövde yaralanması,
- Otomobil ya da motorsiklet kazası,
- Spor ve iş kazaları,
- Yıkıntı altında kalma gibi durumlarda kafatası/omurga yaralanması düşünülmeli ve sinir sistemi olumsuz etkileneceğinden **hasta/yaralı hareket ettirilmemelidir.**

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

CİDDİ YARALANMALARDA İLK YARDIM

- Yaraya saplanan cisimler çıkarılmaz,
- Kanama varsa durdurulur,
- Yara içi kurcalanmaz,
- Yara temiz ve nemli bir bezle örtülür,
- Yara üzerine bandaj uygulanır,
- Tıbbi yardım istenir (**112**).

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

ISI DENGESİ BOZUKLUKLARI

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

YANIK

Yanık:

Herhangi bir ısıya maruz kalma sonucu doku bütünlüğünün bozulmasıdır.

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

YANIKLARDA İLK YARDIM

- Yanık bölge en az 20 dakika soğuk suyun altında tutulur, (Yanık yüzeyi genişse önerilmez)
- Yüzük, bilezik vb. eşyalar çıkarılır,
- Su toplamış yerler **patlatılmaz**,

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

YANIKLARDA İLK YARDIM

- Yanık üzerine ilaç vb. **hiçbir madde sürülmez,**
- Yanığın üzeri temiz nemli bezle örtülür,
- Yanık yüzeyi geniş ve sağlık kuruluşu uzaksa, hasta/yaralının kusması yoksa, bilinci yerindeyse ağızdan sıvı verilerek (1 litre su-1 çay kaşığı karbonat-1 çay kaşığı tuz karışımı veya maden suyu) sıvı kaybı önlenir.

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

KİMYASAL YANIKLARDA İLK YARDIM

- Deriyle temas eden kimyasal maddenin en kısa sürede deri ile teması kesilir,
- Bölge **bol ve tazyiksiz suyla, en az 15-20 dakika** yumuşak bir şekilde yıkanır,
- Kimyasal madde ile temas etmiş giysiler çıkarılıp üzeri örtülür.

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

ELEKTRİK YANIKLARINDA İLK YARDIM

- Soğukkanlı ve sakin olunmalı,
- Hasta/yaralıya dokunmadan önce elektrik akımı kesilmeli (sopa, tahta, ip vb.),
- **Kesinlikle su ile müdahale edilmemeli,**
- Hasar gören bölgenin üzeri temiz bezle örtülmelidir.

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

DONMA

Donma:

Aşırı soğuğa maruz kalan bölgeye yeterince kan gitmemesi ve dokularda kanın pıhtılaşması sonucu hasar oluşmasıdır.

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

DONMALARDA İLK YARDIM

- Hasta/ yaralı **ılık** bir ortama alınır,
- İstirahate alınarak, **hareket ettirilmez**,
- Kuru giysiler giydirilir, sıcak içecekler verilir,
- Su toplamış bölgeler patlatılmaz, temiz bezle örtülür,
- Donuk bölge **ovulmaz**, kendi kendine ısınması sağlanır.

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

BİLİNÇ BOZUKLUKLARI

BAYILMA

KOMA

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

BAYILMA

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

BAYILMA

Bayılma: Beyne giden kan akışının azalması sonucu oluşan **kısa süreli, yüzeysel ve geçici bilinç kaybıdır.**

Nedenleri;

- Korku, aşırı heyecan,
- Sıcak, yorgunluk,
- Kapalı ortam, kirli hava,
- Aniden ayağa kalkma,
- Kan şekerinin düşmesi.

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

BAYILMALARDA İLK YARDIM

Kişi başının döneceğini hissederse;

- Sırt üstü yatırılır, ayakları 30 cm kaldırılır (**Şok pozisyonu**).
- Sıkan giysiler gevşetilir.
- Kendini iyi hissedinceye kadar dinlenmesi sağlanır.

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

KOMA

Koma: Yutkunma, öksürük gibi reflekslerin ve dıştan gelen uyarılara karşı tepkinin azalması ya da yok olması ile ortaya çıkan uzun süreli bilinç kaybıdır.

Nedenleri;

- Kafa travmaları,
- Zehirlenmeler,
- Şeker hastalığı vb.

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

KOMADA İLK YARDIM

KOMA POZİSYONU (YARI YÜZÜKOYUN / YAN POZİSYON)

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

HAVALE

Havale: Vücudun kas yapısında kontrol edilemeyen kasılmalardır. Sinir sisteminin merkezindeki bir tahriş yüzünden beyinde meydana gelen elektriksel boşalmalar sonucu oluşur.

Nedenlerine göre havale çeşitleri;

Ateş nedeniyle oluşan havale,
Sara (Epilepsi) krizi.

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

YÜKSEK ATEŞ DURUMUNDA İLK YARDIM

Herhangi bir ateşli hastalık sonucu vücut sıcaklığının **38° C**'nin üzerine çıkmasıyla oluşur. Genellikle **6 ay- 6 yaş** arasındaki çocuklarda rastlanır.

İlk yardım;

- Hastanın giysileri çıkartılır, ıslak havlu ya da çarşafa sarılır,
- Ateş bu yöntemle düşmüyorsa **oda sıcaklığındaki suyla duş** aldırılır.

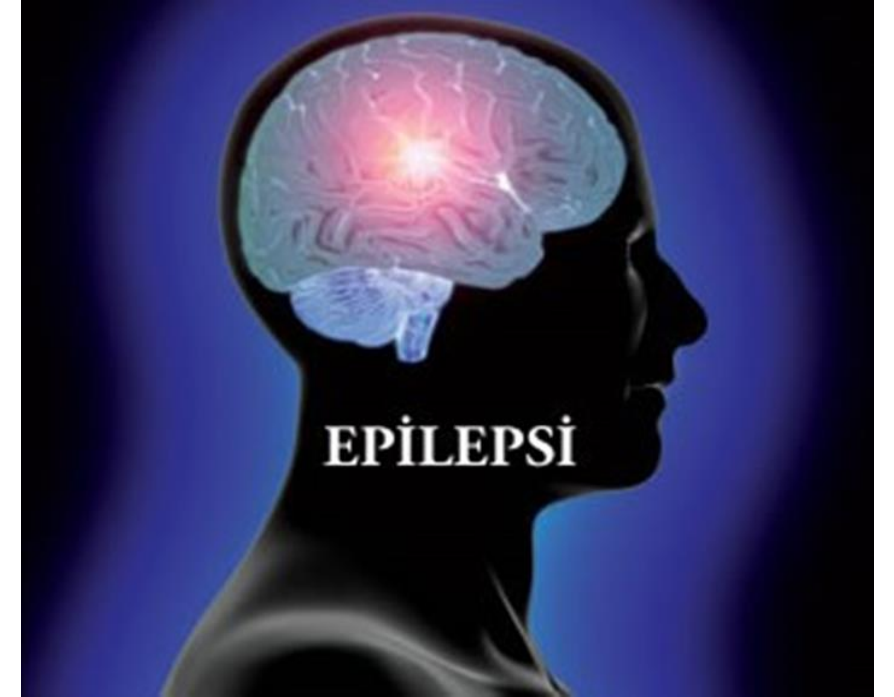
MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

SARA (EPILEPSİ) KRİZİ

Sara (Epilepsi):

Kronik bir hastalıktır. Herhangi bir nedenle beyin zedelenmesi oluşan kişilerde gelişir.

Uzun süreli açlık, aşırı yorgunluk, uykusuzluk, ilaçlarının bırakılması vb. durumlar krize neden olabilir.

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

SARA KRİZİNDE İLK YARDIM

- Öncelikle olay yeri güvenlik önlemleri alınır,
- **Kriz kendi sürecini tamamlamaya bırakılır,**
- Hasta bağlanmaya çalışılmaz,
- **Kilitlenmiş çene açılmaya çalışılmaz,**
- Herhangi bir madde koklatılmaz ya da ağızdan yiyecek içecek verilmez.

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

SARA KRİZİNDE İLK YARDIM

- **Başını çarpmasını önlemek için altına yumuşak bir malzeme konulur,**
- Yaralanmaya neden olabilecek eşyalar etraftan kaldırılır,
- Sıkan giysiler gevşetilir,
- Kusmaya karşı tedbirli olunur.

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

SARA KRİZİNDE YAPILMAMASI GEREKENLER

- Hasta bağlanmaya veya tutulmaya çalışılmaz.
- Kilitlenmiş çene açılmaya çalışılmaz.
- Herhangi bir madde (soğan vb.) koklatılmaz.
- Ağızdan herhangi bir yiyecek içecek verilmez.

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

SARA KRİZİNDE İLK YARDIM

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

KAN ŞEKERİ DÜŞÜKLÜĞÜ

Kan şekeri düşüklüğü: Herhangi bir nedene bağlı olarak vücutta **kan şekeri (glikoz)** eksilmesiyle ortaya çıkan durumdur.

Nedenleri;

- Şeker hastalığı,
- Uzun süreli egzersizler,
- Uzun süre aç kalma vb.

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

KAN ŞEKERİ DÜŞÜKLÜĞÜ BELİRTİLERİ

TİTREME

TERLEME

ENDİŞE

BAŞ DÖNMESİ

AÇLIK

KALP
ÇARPINTISI

GÖRME
BOZUKLUĞU

YORGUNLUK

BAŞ AĞRISI

ÖFKE

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

KAN ŞEKERİ DÜŞÜKLÜĞÜNDE İLK YARDIM

Kişinin bilinci yerinde ve kusmuyorsa;

Şeker/şekerli içecekler verilir, belirtiler 15 - 20 dakikada geçmez ise tıbbi yardım çağırılır.(112)

Kişinin bilinci kapalı ise; koma pozisyonu verilir ve 112 aranır.

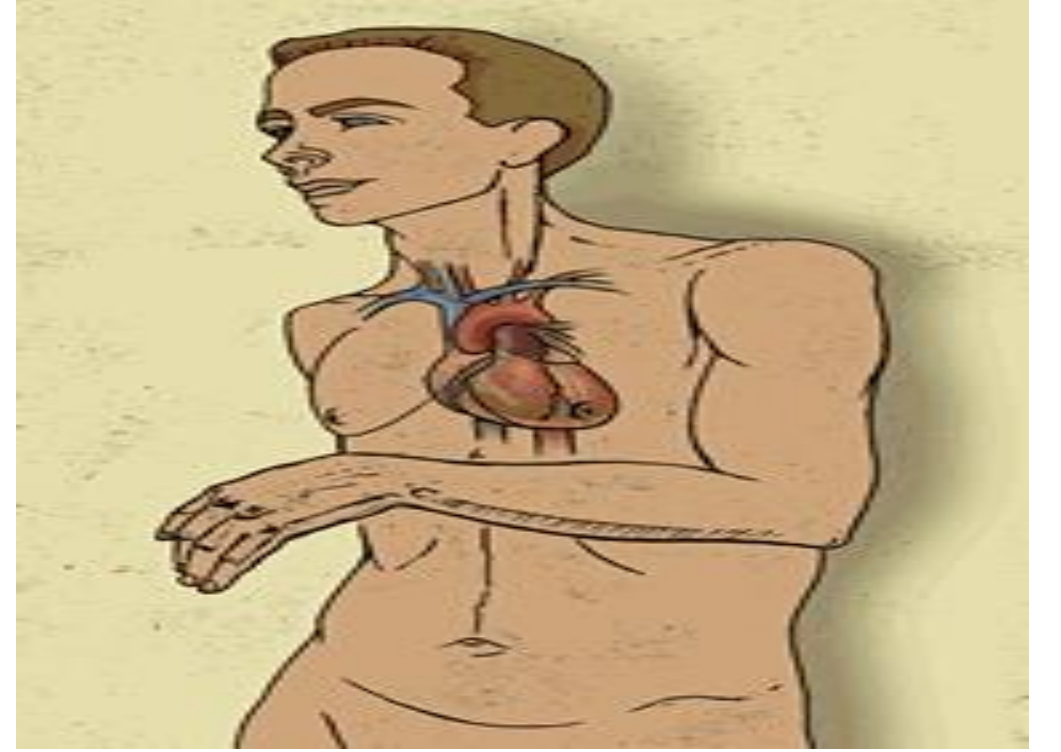

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

GÖĞÜSTE KUVVETLİ AĞRI

Göğüste kuvvetli ağrı nedenleri arasında en sık **kalp spazmı ve kalp krizi** görülür. Her iki durum da kalp kasının belli bir yerine gönderilen kanın azalması sonucu oluşur.

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

GÖĞÜSTE KUVVETLİ AĞRIDA İLK YARDIM

- Hastanın bilinç ve solunumu varsa **yarı oturur pozisyon** verilir,
- Hasta sakinleştirilir, sıkı giysileri açılır, ortam havalandırılır,
- Hasta sakinleştirilir, hareket ettirilmez,
- Kullandığı ilaçları varsa almasına yardımcı olunur,
- Tıbbi yardım için **112** aranır.

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

YARI OTURUR POZİSYON

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

ZEHİRLENMELER

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

ZEHİRLENMELER

Zehirlenme: Vücuda zehirli (toksik) maddenin girmesi sonucu normal vücut fonksiyonlarının bozulmasıdır.

Zehirlenmeler; **sindirim, solunum ve cilt yoluyla** meydana gelebilir.

Ulusal Zehir Danışma Merkezi (UZEM), her türlü zehirlenme durumunda halka ve sağlık çalışanlarına 24 saat hizmet verir.

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

SİNDİRİM YOLUYLA ZEHİRLENMELERİ

Sindirim yoluyla alınan zehirler genellikle kimyasal maddeler, zehirli mantarlar, bozuk besinler, ilaç vb.

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

SİNDİRİM YOLUYLA ZEHİRLENMELERDE İLK YARDIM

- **Yakıcı maddenin** alındığı durumlarda kişi **kusturulmaz**,
- **Bilinç kaybı varsa; koma pozisyonu verilir**,
- Olayla ilgili bilgiler kaydedilir.
  - Zehirli maddenin türü nedir?
  - İlaç vb. alıyor mu?
  - Hastanın bulunduğu saat?
  - Evde ne tür ilaçlar var?

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

SOLUNUM YOLUYLA ZEHİRLENMELERİ

Genellikle karbon monoksit (tüp kaçakları, şofben) lağım çukurları veya kayalarda biriken karbondioksit yapıştırıcılar, boyalar, ev temizleyicileri gibi maddeler ile oluşur.

Solunum Yoluyla Zehirlenme Belirtileri

Nefes darlığı

Baş ağrısı

Koordinasyon bozukluğu

Bulantı-kusma

Baş dönmesi

Bilinç kaybı

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

SOLUNUM YOLUYLA ZEHİRLENMELERDE İLK YARDIM

- İlk yardımcı kendisi ve çevrenin güvenliğini sağlar,
- Hasta temiz havaya çıkarılır ya da ortam havalandırılır,
- **Yarı- oturur** pozisyon verilir,
- Bilinci kapalı ise koma pozisyonu verilir.

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

CİLT YOLUYLA ZEHİRLENMELERDE İLK YARDIM

Belirtileri;

Kızarıklık, his kaybı, yangı hissi.

İlk yardım;

- Zehir bulaşmış giysiler çıkartılır,
- Zehirle temas etmiş vücut bölgesi **15-20 dakika süreyle bol suyla yıkanır.**

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

HAYVAN ISIRMALARI VE SOKMALARI

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

KEDİ-KÖPEK ISIRMALARINDA İLK YARDIM

Kedi, köpek ısırıklarında yara **5 dakika süreyle sabun ve soğuk suyla** yıkanır.

Hasta **kuduz ve tetanos aşısı** için uyarılmalıdır.

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

ARI SOKMASINDA İLK YARDIM

- Arının iğnesi görünüyorsa çıkartılır, **soğuk uygulama** yapılır,
- Ağızdan sokmuşsa buz emmesi sağlanır.

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

AKREP/YILAN ISIRMA VE SOKMALARINDA İLK YARDIM

- Kişi yatar pozisyonda tutulur,
- Isırılan bölgedeki yüzük, bilezik vb. çıkarılır,
- Bandaj uygulanır (**turnike uygulanmaz**),
- **Soğuk uygulama** yapılır,
- Yara üzerinde girişimde bulunulmaz.

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

DENİZ CANLILARININ SOKMASI

Belirtileri;

- Kızarma,
- Şişme,
- İltihaplanma,
- Sıkıntı hissi,
- Baş ağrısı.

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

DENİZ CANLILARI SOKMASINDA İLK YARDIM

- Yaralı bölge hareket ettirilmez,
- Batan diken varsa ve görünüyorsa çıkartılır,
- Etkilenen bölge ovulmaz,
- **Sıcak uygulama yapılır.**

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

GÖZE YABANCI CİSİM KAÇMASINDA İLK YARDIM

Toz, kirpik gibi cisim kaçtıysa;

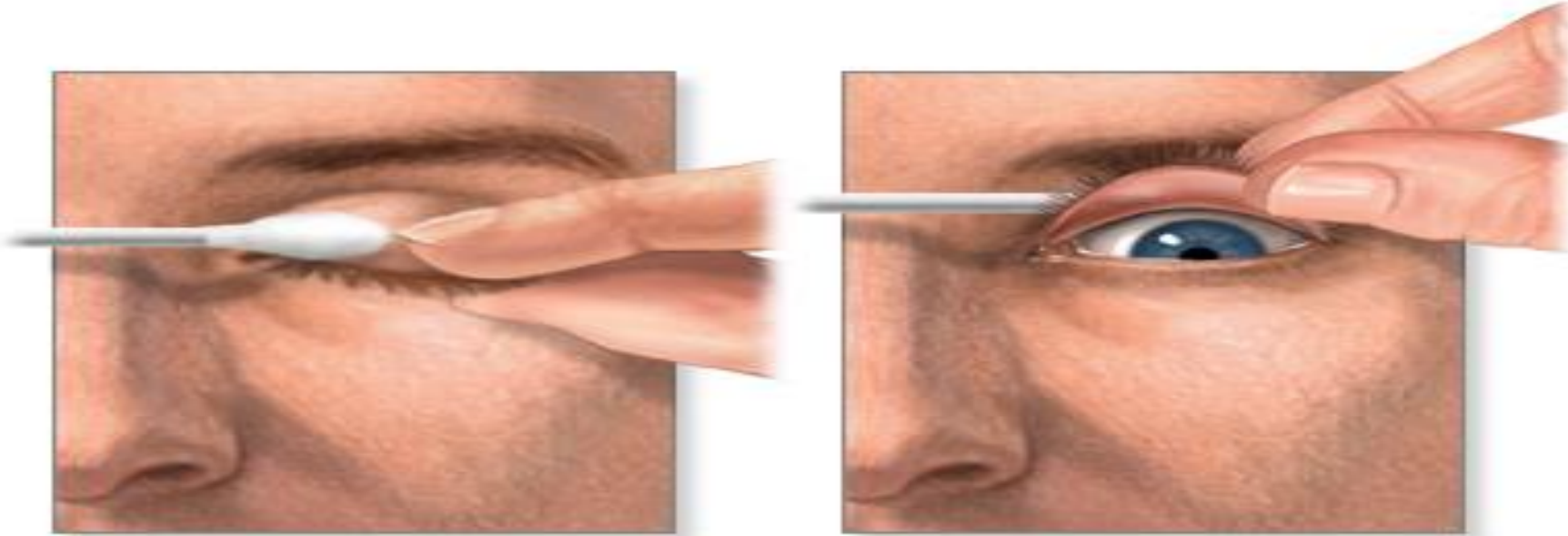
- Göz ışığa çevrilir, alt ve üst göz kapağı içine bakılır,
- Nemli ve temiz bir bezle çıkarılmaya çalışılır,
- **Göz ovulmaz,**
- Cisim çıkmıyorsa sağlık kuruluşuna gitmesi sağlanır.

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

GÖZE YABANCI CİSİM KAÇMASINDA İLK YARDIM

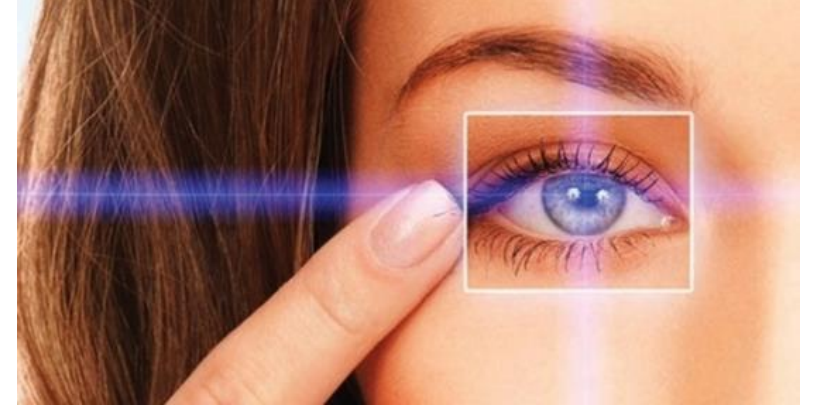

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

GÖZE YABANCI CİSİM BATMASINDA İLK YARDIM

Yabancı cisim batmış /metal kaçmışsa;

- Gerekmedikçe hasta kımıldatılmaz,
- Göze hiçbir şekilde dokunulmaz,
- Hareketi azaltmak için iki göz de kapatılır,
- Hastanın göz uzmanlık dalı olan bir sağlık kuruluşuna gitmesi sağlanır.

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

KULAĞA YABANCI CİSİM KAÇMASINDA İLK YARDIM

- Kesinlikle sivri ve delici bir cisimle müdahale edilmez,
- Su değdirilmez,
- Hastanın KBB uzmanlık dalı olan bir sağlık kuruluşuna sevki sağlanır.

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

BURUNA YABANCI CİSİM KAÇMASINDA İLK YARDIM

- Burun duvarına bastırılarak kuvvetli bir nefes verme ile cismin atılması sağlanmaya çalışılır,
- Cisim çıkmazsa tıbbi yardım istenir (112).

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

KIRIK, ÇIKIK VE BURKULMA

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

KIRIK

Kırık: Kemik bütünlüğünün bozulmasıdır.

Belirtileri;

- Hareketle artan ağrı,
- Şekil bozukluğu,
- Hareket kaybı,
- Şişlik,
- Kanama nedeniyle morarma.

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

KIRIKLARDA İLK YARDIM

- Hasta/yaralı hareket ettirilmez,
- Etkilenen bölgedeki yüzük, saat vb. eşyalar çıkarılır,
- Kırık şüphesi olan bölge karton, tahta vb. sert malzemelerle (atel) alt ve üst eklemleri içine alacak şekilde sabitlenir.

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

KOL ASKISI YAPIMI

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

ÇIKIK

Çıkık: Eklem yüzeylerinin **kalıcı** olarak ayrılmasıdır.

Belirtileri;

- Yoğun ağrı,
- Kızarıklık, şişlik,
- İşlev kaybı,
- Eklem bozukluğu.

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

ÇIKIKLARDA İLK YARDIM

- Eklem bulunduğu şekilde tespit edilir,
- Çıkık yerine oturtulmaya çalışılmaz,
- Hasta/yaralıya ağızdan yiyecek, içecek verilmez.

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

BURKULMA

Burkulma: Zorlama sonucu, eklem yüzeylerinin anlık olarak ayrılmasıdır.

Belirtileri;

- Burkulan bölgede ağrı,
- Kızarıklık,
- Şişlik,
- İşlev kaybı.

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

BURKULMALARDA İLK YARDIM

- Burkulan eklem sıkıştırıcı bir bandajla tespit edilir,
- Şişliği azaltmak için bölge yukarı kaldırılır,
- Hareket ettirilmez.

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

81 İL- 82 İLK YARDIM EĞİTİM MERKEZİ

merkezisgb.meb.gov.tr
ilkyardim@meb.gov.tr

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

TEŞEKKÜRLER

İlk yardım uygulama videolarına www.eba.gov.tr kütüphane içeriğinden ulaşabilirsiniz.